

Amstelcampus

mei 2011

Contact staat centraal

Op de Amstelcampus ontstaan nieuwe, flexibele werkomgevingen met veel interactie

Inpakken!

Zij gaan verhuizen – en zo bereiden deze collega's zich voor

Leren, ontdekken, ontmoeten

Het leercentrum is het kloppende hart van de nieuwe campus

Hogeschool van Amsterdam

voorwoord

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) bouwt op dit moment aan een nieuwe locatie, de Amstelcampus. Een plek midden in de stad waar in 2015, als alles opgeleverd is, circa 30.000 studenten en medewerkers samenkomen.

De ontwikkeling van de Amstelcampus creëert tal van mogelijkheden op allerlei gebieden. Vijf van de zeven domeinen fysiek samen op één plek leidt vanzelfsprekend tot nieuwe ontmoetingen, andere samenwerkingsverbanden, betere werkmethode en vooruitstrevende lesvormen. De gebouwen, de facilitaire diensten en de ICT-infrastructuur ondersteunen dit proces, maar het zijn de HvA-medewerkers en studenten zelf die de nieuwe Amstelcampus echt vorm zullen geven.

Daarom vindt de HvA het belangrijk om iedereen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen omtrent de Amstelcampus. In deze uitgave lees je alles over de bouwactiviteiten, de ICT en de ontwikkelingen op facilitair gebied maar ook over de mensen achter de Amstelcampus, de reacties van de buurt en hoe medewerkers zich voorbereiden op de verhuizing.

Ik hoop dat je met plezier en interesse deze uitgave zult lezen.

drs. Arjan Trommel

Secretaris College van Bestuur, Hogeschool van Amsterdam

inhoud

De Amstelcampus in wording

Hoe loopt het project en waar staan we nu?

Contact staat centraal

Flexibele werkomgevingen, minder vaste werkplekken en meer interactie: drie betrokkenen over de meerwaarde van het 'nieuwe werken' voor de Amstelcampus.

Nieuwe burenen

Hoe is het als er een campus verrijst in je achtertuin? Drie buurtbewoners over de komst van de Amstelcampus.

Leren, ontdekken, ontmoeten

Kwartiermaker Jos van Hijfte en architect Anouk Dekker over de opzet en de realisatie van het eerste leercentrum.

en verder:

11&21

Campus nieuws

Kort nieuws van en over de Amstelcampus, met aandacht voor de nieuwe horecamogelijkheden, een studenten- en docenten ontmoetingsplaats en een bijzondere wandeling door de Wibautstraat.

16

De duurzame campus

Milieuvriendelijke materialen, betere isolatie, energiearme verlichting: het zijn enkele van de vele initiatieven waarmee de nieuwe Amstelcampus ook een duurzame campus wordt.

22

Spotlight op ... het Kohnstammhuis

Oud en nieuw is in harmonie in het gerestaureerde Kohnstammhuis. Een blik op de rijke historie van het gebouw.

26

Inpakken!

Een nieuwe campus betekent ook: verhuizen! Collega's die binnenkort verhuizen over hun voorbereidingen en hun verwachtingen.

COLOFON

Uitgave:
Bureau Nieuwbouw, Hogeschool van Amsterdam

Concept & realisatie: Van Lennep, Karen Jochems
Eindredactie: Suus van Geffen
Drukwerk: Drukkerij Slinger

Voor vragen:
Bureau Nieuwbouw, Hogeschool van Amsterdam
T: 020 – 595 3902
E: amstelcampus@hva.nl
W: www.hva.nl/amstelcampus

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Zet- en drukfouten voorbehouden.

© Mei 2011 Hogeschool van Amsterdam

De vrijheid van de virtuele werkplek

Grote zalen met rijen computers op tafels zijn verleden tijd. De Amstelcampus draait om draadloos werken en toegang tot je gegevens, waar je ook bent. Aan IT-Services de job om de wensen van de domeinen te vertalen naar de praktijk.

DOOR KARINA MEERMAN
FOTOGRAFIE LARS VAN DEN BRINK

> **Flexibel werken wordt** voor een belangrijk deel gedragen door technologie. Natuurlijk is het uiteindelijk menselijk gedrag dat bepaalt of het concept succesvol is, maar aan de basis liggen enen, nullen en elektronica. In het geval van het Kohnstammhuis betekent dat een draadloos netwerk waar 1.600 gebruikers gelijktijdig op kunnen werken, een online werk-

omgeving, laptops in plaats van desktops, slimme software en krachtige servers.

Alles op het netwerk

In totaal bedient het project Nieuwe Flexibele Werkplek in de eerste invoeringsfase zesduizend gebruikers. Projectleider Mischa de Kok: “Het nieuwe werken heeft twee doelgroepen: studenten en medewerkers. Studenten hebben hun eigen laptops, waar zij zelf tekstverwerkingsprogramma’s en dergelijke op hebben geïnstalleerd. De medewerkers krijgen van de HvA soms desktops, maar meestal laptops.” De ICT-ers spreken van managed en unmanaged computers: respectievelijk die in het beheer van de ICT-afdeling en die in het beheer van de gebruiker.

De managed computers van de medewerkers hebben allemaal dezelfde basisinstallatie, die standaard software bevat. “Dat is in feite nu ook zo”, zegt programmaleider Michiel Feij. “Maar de nieuwe installaties bevatten alleen het broodnodige. De meeste applicaties draaien namelijk niet meer via de harde schijf van een computer, maar op het netwerk.” In plaats van Start te kiezen in het Windows-menu, gaat een gebruiker nu naar een portal om zijn HvA-software te starten. Daarna werkt hij gewoon verder zoals hij altijd al deed.

Bring Your Own

Een ander groot verschil is dat de beveiliging strakker is. Het is niet lan-

ger mogelijk om zomaar software op een managed computer te installeren. Wil iemand volledige vrijheid, dan zal hij zijn eigen apparatuur moeten meebrengen naar het werk (“Bring Your Own”) en die valt dan in de categorie unmanaged. De ondersteuning van de ICT-afdeling is dan beperkt. Daarnaast wordt een ‘online virtuele desktop’ ontwikkeld die gebruikt kan worden voor bijvoorbeeld het testen van applicaties.

Natuurlijk wordt er wel rekening gehouden met uitzonderingen, zoals voor CD-brandsoftware die niet op het netwerk kan draaien en voor groepen die tijdelijk extra software nodig hebben. Hoogste prioriteit nu is de technische realisatie van de Nieuwe Flexibele Werkplek. Ondertussen werkt communicatiemanager Nils Siemens aan online handleidingen en live trainingssessies. “Alles om studenten en docenten in het Kohnstammhuis soepel te laten werken, in en na de zomervakantie.” Communicatie met de gebruikers loopt via de domeinen, die naar behoefte opleidingssessies, trainingen of uitleg kunnen aanvragen.

Deze nieuwe manier van werken heeft diverse voordelen voor de gebruiker. “Door online te werken, kan hij altijd bij al zijn gegevens”, legt Mischa uit. “Ook al is de batterij leeg van de laptop of hij werkt op die van een collega, in welk deel van het gebouw hij ook zit, de gebruiker kan altijd bij zijn applicaties en zijn documenten. De nieuwe werker zit niet meer vast aan zijn apparaat.” ◀

Overgang naar de Nieuwe Flexibele Werkplek

De Dienst Studentenzaken gaat in juni 2011 van start met een Summer School in het Kohnstammhuis. Het streven is om half mei alle ICT klaar te hebben, zodat er voldoende tijd is om eventuele kinderziektes op te lossen. Als het nieuwe schooljaar in september start, heeft de nieuwe omgeving al een paar maanden gedraaid. In 2012 krijgen andere HvA-gebouwen dezelfde software. Dat betekent overigens niet dat alle computers direct vervangen worden. “Wie zijn oudere desktops opnieuw wil gebruiken met de Nieuwe Flexibele Werkplek, moet

dat gewoon doen”, zegt Michiel Feij. “De nieuwe software is minder zwaar dan de huidige, dus de machines kunnen in feite wat langer mee.” Aangezien technologie zich sneller ontwikkelt dan gebouwen worden neergezet, zal de ICT-afdeling de ervaringen in het Kohnstammhuis grondig evalueren voordat definitieve plannen voor de rest van de HvA kunnen worden gemaakt. Uiteindelijk gaat – in de toekomst – heel de HvA toe naar draadloze toegang tot online werkplekken.

“De nieuwe werker zit niet meer vast aan zijn apparaat”

Mischa de Kok

De Amstelcampus in wording

Vanwaar zo'n grote verhuizing? Ligt het project eigenlijk wel op schema? En waarom een campus midden in de stad? Antwoorden op deze en andere vragen over de Amstelcampus.

> **Binnen de HvA** leefde al langer de wens om een aantal van de domeinen, die nu nog verspreid liggen over de stad, fysiek dichterbij elkaar te brengen. Hierdoor wordt het letterlijk gemakkelijker om elkaar te 'ontmoeten' en kunnen samenwerkingsverbanden sneller en natuurlijker tot stand komen. Deze synergie zal naar verwachting tal van nieuwe mogelijkheden opleveren voor studenten én medewerkers.

Een andere aanpak

Vernieuwing loopt als een rode draad door het hele project. Zo wordt de Amstelcampus voorzien van een verbeterde ICT-infrastructuur, die de domeinen ondersteunt bij het ontwikkelen en inzetten van nieuwe, toekomstgerichte werk- en leermethodes (zie pagina 18). Locatieonafhankelijk werken, de digitale leeromgeving – het is even wennen maar wie ermee heeft leren werken, wil niet meer terug!

>>

De gebouwen zijn toekomstproof ingericht

MAURITSGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Onderwijs & Opvoeding
- Centrum voor Nascholing Amsterdam

VOORZIENINGEN, O.A.
- Praktijklokalen voor scheikunde, natuurkunde
- Leskeuken
- Restaurant

IN GEBRUIK
vanaf augustus 2011

FASE
interne oplevering

KOHNSTAMMHUIS

GEBRUIKERS
- Domein Onderwijs & Opvoeding
- Dienst Studentenzaken

VOORZIENINGEN, O.A.
- Leercentrum
- Auditoria
- Dramalokaal
- Kohnstammzaal
- Ondergrondse fietsenstalling

IN GEBRUIK
vanaf augustus 2011

FASE
interne oplevering

WIBAUTGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Maatschappij & Recht
- Domein Economie & Management

VOORZIENINGEN, O.A.
- Leercentrum
- Auditoria
- Ondergrondse parkeer-garage/ fietsenstalling
- Restaurant
- Studentenwoningen

IN GEBRUIK
vanaf 2015

FASE
optimalisatie/start bouw

SINGELGRACHTGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Media, Creatie & Informatie

VOORZIENINGEN, O.A.
- Collegezalen
- Professioneel ingerichte studio voor radio en tv
- Jongerencentrum Jaco

IN GEBRUIK
sinds 2007

FASE
gerenoveerd in 2007

BOERHAAVEGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Maatschappij & Recht

VOORZIENINGEN, O.A.
- Collegezalen
- Sporthal & fitnessruimte
- Dakterras
- Studentenwoningen

IN GEBRUIK
vanaf 2013

FASE
optimalisatie/start bouw

AMSTELGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Media, Creatie & Informatie: Amsterdam Fashion Institute (AMFI)

VOORZIENINGEN, O.A.
- Praktijklokalen
- Trendy lounge-ruimte

IN GEBRUIK
sinds 1994

RHIJNSPOORGEBOUW

GEBRUIKERS
- Domein Techniek

VOORZIENINGEN, O.A.

PLANNING
vanaf 2015/2018

FASE
in ontwikkeling

● onderwijsgebouwen
○ studentenwoningen

“We hebben heel hard gewerkt om alle voorzieningen op de juiste plek te krijgen”

Marc van Bekkum

Mauritsgebouw

“Het gebouw is nu van binnen én buiten mooi”

Half mei 2011 vindt de interne oplevering van het Mauritsgebouw plaats. Projectleider Marc van Bekkum: “We hebben heel hard gewerkt om alle voorzieningen op de juiste plek te krijgen. Zo was in eerste instantie geen rekening gehouden met praktijklokalen op de vierde, vijfde en zesde verdieping. Dat hebben we toch kunnen realiseren.” In tegenstelling tot het Kohnstammhuis, heeft het Mauritsgebouw wél een externe metamorfose ondergaan.

“Het natuursteen van de oude gevel was versleten en verkleurd. Dat hebben we vervangen door een andere kleur natuursteen, dat veel beter past bij de kleur van het Kohnstammhuis. Daardoor is het gebouw enorm opgeknapt.”

Tip: In het restaurant is de ruimte slim ingericht, om de vele kolommen heen. De glazen pui van vloer tot plafond biedt een mooie doorkijk naar het Kohnstammhof.

>> De dienstverlening aan medewerkers en studenten – van het kopje koffie tot het organiseren van complete evenementen – wordt voortaan centraal aangestuurd. Daarbij wordt waar mogelijk de synergie tussen de gebouwen benut. Opnieuw een positief effect van de Amstelcampus.

Duurzaam en flexibel

De gebouwen zijn toekomstproof ingericht. Duurzaamheid staat cen-

traal: samen met medewerkers en studenten is gezocht naar innovatieve toepassingen die zowel het milieu minder belasten als kostenbesparingen opleveren. Het interieur is flexibel in te delen zodat ruimtes aan te passen zijn aan de verschillende behoeftes van de verschillende domeinen. Horecagelegenheden, sportfaciliteiten en leercentra zorgen ervoor dat er voor en na de colleges genoeg te beleven is op en rond de campus. Er wordt zo kleefkracht gecreëerd.

Amstelgebouw

“Het onderwijs ontzorgen, daar zijn we voor”

In het Amstelgebouw zitten de pioniers van de Amstelcampus. Wat aanvankelijk het hoofdkantoor van de Amstelbrouwerij was, is inmiddels een stijlvol rijksmonument met uitstraling en allure – de perfecte locatie voor een Fashion Institute! Edwin Ravesteijn, manager Facilitair Bedrijf, zorgt met zijn team ook hier voor ondersteuning van medewerkers. “Medewerkers moeten zich volledig op het onderwijs kunnen richten; wij doen de rest. We gaan uit van een proactief concept: werken vanuit de wensen van de medewerkers in plaats van hen een keuze uit ons – beperkte – aanbod te laten doen.” Ravesteijn ziet uit naar 2015, als de gehele campus gereed is. “Dan kunnen we echt voor ieder evenement de juiste locatie zoeken en optimaal gebruik te maken van de multifunctionaliteit binnen de nieuwe gebouwen. Prachtig!”

Tip: In de oude kelder van het Amstelgebouw, die tot mediatheek is verbouwd, zijn prachtige oude wandschilderingen te zien die de exportmarkten van de Amstel verbeelden.

Edwin Ravesteijn

Amstelcampus

Amstelcampus

Marc van Bekkum

De HvA staat midden in de maatschappij

Singelgrachtgebouw

“Laat iedereen doen waar hij goed in is”

In het Singelgrachtgebouw wordt al geruime tijd gewerkt en geleerd. In dit gebouw met het kleurrijke interieur borrelt het van de creativiteit. Edwin Ravesteijn, manager Facilitair Bedrijf, helpt met zijn team die creativiteit organisatorisch in goede banen te leiden. “Het is hier enorm dynamisch, de nieuwe ideeën en initiatieven springen als paddenstoelen uit de grond. Wij ondersteunen medewerkers door hen zoveel mogelijk praktische zaken uit handen te nemen, zoals de organisatie van evenementen.” Met het Facilitair Bedrijf zal Ravesteijn vanuit dit overkoepelende concept straks de gehele Amstelcampus bedienen. “Door op grotere schaal te opereren kunnen we sneller schakelen en efficiënter werken – en dat is voor iedereen winst!”

Tip: Drink eens een kopje koffie in een van de helderrode koffiehoecken en proef de sfeer van de Amstelcampus.

Kohnstammhuis

“Voor en na de renovatie – dat is een wereld van verschil!”

In het Kohnstammhuis wordt hard gewerkt om alles af te ronden voor de interne oplevering, half mei 2011. Er is veel tijd geïnvesteerd in het vertalen van alle wensen van toekomstige gebruikers naar het zogenaamde inbouwpakket. En dat heeft zich meer dan uitbetaald: het gebouw is een mooi, functioneel geheel geworden waarin alle karakteristieke details bewaard zijn gebleven. “Toekomstige bewoners zullen naast het licht en de ruimte ook het schitte-

rende meubilair kunnen waarderen”, aldus Marc van Bekkum, projectleider. “Het is een uitnodigende plek geworden, net als het leercentrum dat zich hier bevindt.”

Tip: Neem een kijkje op de negende etage, waar de mooie, hoge Kohnstammzaal uitzicht biedt over de stad.

Stadscampus

De HvA staat midden in de maatschappij en onderhoudt nauwe banden met de stad Amsterdam. Met de komst van de stadscampus wordt deze relatie nog eens extra verstevigd. De nieuwe leercentra en pleinen stimuleren de interactie met de buurt, zodat de Amstelcampus echt een ontmoetingsplaats wordt. Voor studenten en medewerkers liggen behalve de uitgebreide campusvoorzieningen ook veel voorzieningen van de binnenstad

binnen handbereik. En met het openbaar vervoer en de fiets is de Amstelcampus uitstekend te bereiken.

Kom kijken!

Ben je nieuwsgierig naar de ontwikkelingen? In het Amstelgebouw en het Singelgrachtgebouw zitten de pioniers van de Amstelcampus. Deze zomer (2011) zullen het gerenoveerde Kohnstammhuis en Mauritsgebouw in gebruik worden genomen.

>>

Kohnstammhuis

“Van bouwval naar een mooi gebouw!”

Bas Veerman, schilder

Boerhaavegebouw

“De buurt knapt hiervan op”

De aanbestedingsfase voor het project Wibaut-Boerhaavegebouw is afgerond, met goed resultaat. “We hebben prima partijen kunnen selecteren”, vertelt projectmanager Tom Looman. “Dit zijn gunstige tijden voor opdrachtgevers.” In het nieuwe gebouw worden verschillende functies gecombineerd: werken, leren, wonen maar ook sporten. De sporthal die hier verrijst ter vervanging van de huidige sporthal, zal ook door de buurt worden gebruikt, bijvoorbeeld door de plaatselijke basisschool Aldoende. Ondanks

de grootte zullen studenten en medewerkers het gebouw niet als massaal ervaren. Looman: “Op alle verdiepingen worden bijvoorbeeld meetingpoints ingericht – leuke, uitnodigende plekken waar je even bijpraat of overlegt.”

Tip: In het Boerhaavegebouw komt een fitnessruimte die door studenten, medewerkers en buurtbewoners kan worden gebruikt.

>> In de bouwkeet van Bureau Nieuwbouw kun je iedere woensdagmiddag tussen 15.00 en 18.00 uur in het informatiecentrum terecht met al je vragen.

Op www.hva.nl/amstelcampus vind je nadere informatie en het laatste nieuws over de Amstelcampus.

De pleinen en leercentra stimuleren interactie met de buurt

Wibautgebouw

“Teamwork levert het beste resultaat”

Waar nu de wapeningsstaven van het beton van het originele pand uit de grond steken, verrijst straks een indrukwekkend gebouw vol levendigheid. “We zitten na de aanbesteding nu midden in de optimalisatiefase”, vertelt projectmanager Tom Looman. “In deze fase werken we de plannen nader uit met de geselecteerde uitvoerende partijen.” De bouw van het Wibautgebouw is gekoppeld aan die van het naastgelegen Boerhaavegebouw. Looman: “Voor het Wibautgebouw moet de Sporthal Wibaut, een sportlocatie, worden gesloopt. De bestaande hal kan pas worden afgebroken als de nieuwe beschikbaar is.” Door deze fasering zal met de bouw van het Wibautgebouw later worden gestart dan met het Boerhaavegebouw. De oplevering is mede hierdoor, maar vooral ook door het grotere bouwprogramma van het Wibautgebouw, later.

Tip: In het onderste deel van het gebouw, waarin onder meer het leercentrum en het restaurant worden gevestigd, is straks ook na college-uren veel te beleven.

Tom Looman

campus nieuws

‘Overspel’ in het Singelgrachtgebouw

Binnenkort is de raadzaal van het Singelgrachtgebouw twaalf weken lang op tv te zien. De zaal is namelijk een van de locaties van de nieuwe tv-serie *Overspel*, een psychologische thriller over een onmogelijke liefde. De serie is te zien bij de VARA.

Domein Media, Creatie en Informatie

Gestart: Polifysiek

De afdeling Revalidatie van het AMC en de HvA zijn een Buitenpoli revalidatie gestart, genaamd Polifysiek. Polifysiek is een beroepspraktijk waar patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek samenkomen. Het is tevens een toonaangevend onderwijs- en kenniscentrum, waar nieuwe inzichten uit onderzoek snel ingezet kunnen worden. Studenten van de HvA krijgen in Polifysiek onderwijs en doen samen met het AMC onderzoek.

Domein Gezondheid

Facts & Figures

250

Maar liefst 250 platanen zullen de nieuwe Wibautstraat sieren. Ze staan in vier rijen, in de middenberm en langs de stoep.

Werk in uitvoering

Domein Maatschappij en Recht heeft de draad van Het Nieuwe Werken in de Karthuis (Cluster Social Work van het Kenniscentrum Maatschappij en Recht) weer opgepakt en gaat daarnaast onder andere aan de slag met nieuwe initiatieven bij de opleidingen Bestuurskunde en Toegepaste Psychologie rond de nieuwe werk & leeromgeving. De opleiding Bestuurskunde heeft haar kantoor flexibel ingericht en denkt samen met de Karthuis mee over de nieuwe inrichting van de B 3 vleugel in het Jan Bommerhuis.

Domein Maatschappij en Recht

De geheimen van de Wibautstraat

Een man die zich uitgetrekt voelde door de Belastingdienst en daarom maar spiernaakt over straat rende; het is slechts één van de vele anekdotes die de Wibautstraat rijk is. In de audiotour *De Wondere Wibaut* maak je kennis met de persoonlijke kant van de straat, het verhaal achter het asfalt en de stenen. Je wandelt langs een vaste route en hoort de verhalen over de plekken die je onderweg treft.

Nieuwsgierig? Op de website van de Amstelcampus kun je de route downloaden: www.hva.nl/amstelcampus klik op downloads en audiotour.

Geen mp3-speler? Geen nood: bij Bureau Nieuwbouw kun je op vertoon van een geldig legitimatiebewijs een mp3-speler lenen.

Hart voor de Opleiding

Je thuis voelen binnen je opleiding is van groot belang. Daarom gingen docenten en studenten van het domein Onderwijs & Opvoeding samen aan de slag en creëerden een prettige ontmoetingsplek in hun huidige gebouw: het Hart van de Opleiding. Harry Westenberg, instroomcoördinator Lerarenopleiding VO/BVE: “Twee vierdejaars studenten gingen aan de slag met de vraag ‘hoe creëer je een hart’, een centrale ontmoetingsplek waar studenten en docenten zich thuis voelen. Vervolgens hebben ze een en ander met tekeningen uitgewerkt en de plek daarna met IKEA-meubels ingericht.” Er is een zithoek met banken en boekenkasten en er zijn computers voor wie wil studeren. “Studenten en docenten worden er heel blij van”, vat Westenberg de ervaringen samen. “De plek voegt veel toe, al wordt het meubilair soms ongevraagd geleend en kan de schoonmaak een probleem zijn. Als we op de Amstelcampus zitten, gaat dat vast beter; dan is al het meubilair flexibel te gebruiken!”

Domein Onderwijs en Opvoeding

~ Nieuwe Buren ~

Als de Amstelcampus in 2015 helemaal klaar is, werken en studeren er zo'n 30.000 mensen. Wat vindt de buurt van deze intocht? Drie buurtbewoners aan het woord over hun nieuwe buren.

“In deze buurt valt veel te ontdekken!”

Iris van Asselt rondt dit jaar haar studie Media, Informatie en Communicatie af aan de Amstelcampus. “De drie jaar van mijn studie bracht ik voornamelijk door in het Singelgrachtgebouw op de Amstelcampus. Maar ik woon een blok achter het bouwterrein aan de Wibautstraat, dus heb nog lang met de Amstelcampus te maken.”

Impact op de buurt

“Ik kan moeilijk inschatten welk effect al die studenten gaan hebben in de buurt. Het zal levendiger worden, maar deze buurt is al vrij levendig. Ik ben wel blij dat ik straks niet op die nieuwe gebouwen uitkijk. Ze zijn vrij hoog en ik hoop niet dat ze lelijk worden. Gelukkig letten architecten tegenwoordig veel meer op het uiterlijk dan vroeger. Wat ik bij Bureau Nieuwbouw zag aan plannen, stelde me wel gerust.”

Expositie

“Bij Bureau Nieuwbouw hangen trouwens foto's van mij, van de drie straten en twee pleinen die mijn huis omringen. Het is een foto-essay, geïnspireerd door oude foto's uit het stadsarchief, waarin ik het verhaal van mijn buurt vertel. Het uitgangspunt was telkens een archief-foto van een van de straten. In elke straat maakte ik vervolgens drie nieuwe foto's: een van opvallende architectuur, een detailfoto en een portret van iemand die daar in de buurt woont of werkt. De foto's hangen tot eind mei 2011 in de bouwkeet.”

Mijn tip

“Deze buurt heeft zoveel historie en er is veel te ontdekken. Mijn tip is Restaurant Oost. Heerlijke pizza's en pasta's en lekker dichtbij de Amstelcampus.”

“Meer studenten in onze zaak? Gezellig!”

Robbert van Velze en Deborah Kilroy runnen samen Van Velze's Chocolaterie en Patisserie. Hun verhaal begon ver van hier: de Nederlandse Robbert en Ierse Deborah leerden elkaar in Australië kennen. Zij zijn sinds 2008 buurtbewoner.

Robbert: “Onze eerste kennismaking met de Amstelcampus was heel prettig: Bureau Nieuwbouw bestelde in december 2010 bij ons chocoladelolly's, een kerstattentie voor de buurt.”

Impact op de buurt

“We zitten hier nog niet zo lang, dus we zijn nog niet zo bekend met de buurt. Het is hier heel prettig. Onze winkel staat bijna op de hoek van de Weesperzijde en de Oosterparkstraat. Dat is overigens ver genoeg bij de bouw vandaan; we hebben geen last van het geluid. Ik verwacht sowieso geen overlast van de nieuwe campus. We denken dat we na de zomer

wel meer studenten in onze zaak zullen krijgen maar dat is alleen maar gezellig. We zien ook steeds meer toeristen door dit deel van de stad slenteren, groepen die je eigenlijk in de binnenstad zou verwachten.”

Duurzaam

“Wij passen als ondernemer goed bij de ideeën van de Amstelcampus over duurzaamheid. Van Velze's gebruikt namelijk honderd procent eerlijke chocola, gemaakt van cacaobonen van biologische en milieuneutrale plantages. Daar zijn we trots op.”

Mijn tip

“Naast ons woont een kunstenaar die altijd een mooie tekst voor zijn raam heeft hangen. Mensen rijden speciaal langs zijn huis om te zien wat hij die week heeft gemaakt.”

“Ik hoop dat onze straat wat levendiger wordt”

Monic Hodes woont in de Leeuwenhoekstraat, dat eigenlijk een plein is. “Ik woon direct naast het Kohnstammhof. 's Morgens om 7 uur begint het lawaai. Dat wist ik hoor, daar ben ik ook op voorbereid!”

Buurtoverleg

“Vanaf mijn dakterras kijk ik op de Amstelcampus. Onze fietsenstalling zit vlak naast het Kohnstammhof. Dat is allemaal erg dichtbij en daarom zit ik ook in het buurtoverleg. Als je iets wilt, moet je actief meedoen en niet achteraf klagen dat het anders had gemoeten. Maar als het allemaal gaat zoals we nu voorzien, dan heb ik straks ook niets te klagen.”

Impact op de buurt

“Ik ben wat huiverig voor de hoeveelheid fietsen die er straks misschien op het

plein gaan komen, maar daar is overleg over. Verder zijn we gewend aan studenten in de buurt, dus dat verandert niet. Ik hoop zelfs dat onze straat door hen wat levendiger wordt. Het is nu zo stil dat we vaak last hebben van auto-inbraken. Ik ben ook blij dat de buurt weer wat opknapt.”

Mijn tip

“Voor de oorlog woonde hier een Joodse gemeenschap. Dat las ik in *Het Parool* en ik vond dat echt een verrassing. Ik weet best wat van de buurt, maar dit was nieuws. Net als het feit dat op de gevels van panden in de Deymanstraat de naam staat geschilderd van een straat die is opgegaan in de Wibautstraat: Pakhuys Miquel. Ik heb er zo vaak langs gereden zonder het te zien! Ik vond het echt een ontdekking.”

De duurzame campus

Op de Amstelcampus wordt duurzaamheid op allerlei gebieden toegepast, van het energienetwerk tot de drinkwatervoorziening.

DOOR NIELS CHRISTERN

> **Een jaar geleden** werd de duurzaamheid van de Amstelcampus als apart deelproject gepositioneerd, vertelt Martijn de Ruiter van Bureau Nieuwbouw. “De tekeningen van de architecten zijn al jaren geleden gemaakt. Daarom hebben we bouwkundig advies gezocht bij een gespecialiseerd bureau om te kijken hoe en waar we de Amstelcampus nog duurzamer konden maken.”

De panden op het Amstelcampusterrein verkeren in verschillende bouwfasen, dus biedt het ene gebouw meer mogelijkheden voor duurzame initiatieven dan het andere. De Ruiter: “Alle gebouwen gaan energie besparen door betere isolatie, Warmte Koude Opslag (WKO), energiearme verlichting en waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van milieuvriendelijke materialen.

LED-verlichting

Na een pilot in het Amstelgebouw wordt LED-verlichting toegepast in niet-onderwijsruimten (balies, gangen, toiletten) van de nieuwe gebouwen van de Amstelcampus. Ook wordt bekeken of LED-verlichting geschikt is voor onderwijsruimten. Daarom wordt in drie goed vergelijkbare lokalen van het Mauritsgebouw een halfjaar lang LED-verlichting van drie verschillende leveranciers getest op lichtkwaliteit en energieverbruik. Na de start van het onderwijs begin september 2011 worden ook de ervaringen van studenten en docenten meegenomen in de evaluatie. Martijn de Ruiter, Bureau Nieuwbouw: “We hopen en verwachten dat LED-verlichting zal voldoen aan de eisen en een acceptabele terugverdientijd heeft.”

“De Amstelcampus is de ideale proeftuin voor duurzaamheid”

Martijn de Ruiter

Maar met nieuwbouw, zoals het beoogde Rhijnspoorgebouw, is meer mogelijk dan met een rijksmonument als het Kohnstammhuis. Zonwering, bijvoorbeeld, kan niet op de monumentale, kwetsbare kozijnen van het Kohnstammhuis worden aangebracht. Daarom is er een in pandige oplossing gevonden. Verder onderzoeken we ook of we van de lagere daken van het nieuwe Wibautgebouw sedumdaken kunnen maken. Sedum is een vetplant met isolerende werking, die fijnstof afvangt. En op het dak van het Mauritsgebouw willen we een efficiënt zonnecellensysteem gaan plaatsen.”

De Ruiter overlegt geregeld met de projectleiders van de verschillende

panden. Daarnaast spelen ook de HvA-studenten van The Next Generation (www.the-next-generation.nl) een belangrijke initiërende rol op het vlak van duurzaamheid. Zo startte het pilotproject Jointhepipe.org (zie kader) naar aanleiding van een onderzoek van The Next Generation. En een voorstel van student Justin Groot leidde tot de aanschaf van LED-verlichting in de gebouwen van Amstelcampus. “De Amstelcampus is de ideale proeftuin voor duurzaamheid”, vertelt De Ruiter. “Maar duurzame initiatieven verkopen vooral goed als ze ook geld opleveren. Het is mooi dat bij initiatieven als Jointhepipe.org en Smart Grid (zie kader) het mes echt aan twee kanten snijdt.” <

Jointhepipe.org

In de gebouwen en op de pleinen van de Amstelcampus worden verschillende Jointhepipe.org kraanwatertappunten geplaatst.

Jointhepipe.org is een initiatief dat het drinken van kraanwater in plaats van flessenwater stimuleert, omdat flessenwater meer geld kost en meer CO₂-uitstoot en afval oplevert. Tegelijkertijd haalt Jointhepipe.org geld binnen voor drinkwaterpompen in Afrika en Azië, waar dagelijks duizenden kinderen sterven door verontreinigd drinkwater. Geraldo Vallen, de oprichter van Jointhepipe.org: “We willen dat het drinken van flessenwater not done en onhip wordt. Bronwaterflessen leggen vele kilometers af voor ze op de plek van bestemming aankomen, terwijl Nederlands kraanwater behoort tot het beste kraanwater ter wereld.”

De Jointhepipe.org kraanwatertappunten kennen veel lagere kosten voor gebruik en onderhoud dan bronwaterkoelers. Gekoeld bronwater is slechts drie graden koeler dan kraanwater. En: voor ieder HvA-watertappunt wordt een waterput in Bangladesh aangelegd. Vallen: “Het enige vreemde is dat ons kabinet het nog niet als duurzaam beschouwt, omdat verspreiding van kraanwater niet concurrentiebevorderend zou zijn. Des te mooier dat HvA wel voor duurzamer water heeft gekozen.” www.jointhepipe.org

Smart Grid

Een Smart Grid is een energienetwerk waarbinnen gebruikers kunnen zien hoeveel energie zij gebruiken in een bepaalde ruimte. Binnen de gebouwen is zo fijnmazig inzicht te verkrijgen in het verbruik. Dat leidt niet alleen tot een groeiende bewustwording. Er kan daardoor ook echt op energiegebruik gestuurd worden en op termijn kan het ook worden gebruikt om energiekosten door te belasten (de gebruiker betaalt wat hij verbruikt). Binnen het Smart Grid kan ook door gebouwen opgewekte energie onderling worden uitgewisseld. Momenteel wordt een eerste versie van het Smart Grid getest in het Singelgrachtgebouw.

De meerwaarde van het 'nieuwe werken'

Contact staat centraal

Tussen komende zomer en 2015 zullen er op de Amstelcampus steeds meer nieuwe, efficiënte werk-omgevingen ontstaan. Zonder vaste werkplekken, maar met meer interactie. Drie betrokkenen over de meerwaarde van deze nieuwe manier van werken.

DOOR NIELS CHRISTERN
ILLUSTRATIE RHONALD BLOMMENSTEIN

> **Ellen Budde is projectmanager** bij de HvA en houdt zich bezig met het nieuwe werken (HNW), in het bijzonder met de mentale factoren ervan. Voor het domein Maatschappij en Recht begeleidt zij de mentale kant in een pilot ter voorbereiding op HNW na de verhuizing naar de Amstelcampus. Jenneke Haaksma is projectleider bij Bureau Nieuwbouw en veel bezig geweest met de programma's van eisen voor de gebruikers die in de gebouwen komen van de Amstelcampus. Marjolijn Kaak is afdelingshoofd bij de Dienst Studentenzaken, die komende zomer verhuist naar het Kohnstammhuis en al vroeg experimenteerde met HNW.

Het nieuwe werken is een begrip waarbij veel mensen denken aan flexibele werktijden, thuiswerken en minder files. Wat betekent het binnen een grote onderwijsinstelling als de HvA?

Budde: "Voor een hogeschool gelden andere overwegingen dan voor bedrijven.

Zij zijn inderdaad vaak gefocust op mobiliteitsverbetering, terwijl kennis delen, ontmoeten en inspireren voor ons juist de belangrijke uitgangspunten zijn. De aanleiding is hier ook een financiële, want we hebben per gebruiker minder vierkante meters ter beschikking. Je moet dan samen efficiënte organisatievormen onderzoeken en een nieuwe besturingsfilosofie ontwikkelen."

Haaksma: "Met de verschillende domeinen hebben we gekeken hoe we de ruimte efficiënt zouden kunnen inrichten, berekend vanuit zowel de docenten als de studenten. Bij verschillende domeinen bestond nog een duidelijke behoefte: nu we iets nieuws gaan neerzetten, willen we meteen iets doen aan ontmoeting en kennisuitwisseling. Het persoonlijke contact is in onze organisatie juist erg belangrijk."

Kaak: "Onze afdeling heeft de verhuizing aangegrepen om anders te gaan werken. Alle werkplekken zijn losgelaten en iedereen - tot en met de directeur - doet eraan mee; ik geloof dat dat een erg belangrijke voorwaarde is.

>>

De rol van ICT

De Amstelcampus fungeert als een katalysator voor ICT-projecten. Nieuwbouw en renovatie vormen kansen bij uitstek om na te denken over de toekomst en hoe die technisch gezien in de praktijk kan worden gebracht.

SIS

"De basisadministratie heeft de hoogste prioriteit", vertelt Luc van der Pijl, hoofd van stafafdeling Strategische Informatievoorziening. "Twee jaar geleden is het oude inschrijfsysteem overgezet naar SIS (studentinformatiesysteem) en voor de zomer gaat ook het onderdeel volgsysteem in werking. Daarmee brengen we alle informatie over studievorderingen in SIS." Ook het systeem

van roosters kan in de toekomst gekoppeld worden aan SIS.

Digitale Leer- en Werkomgeving

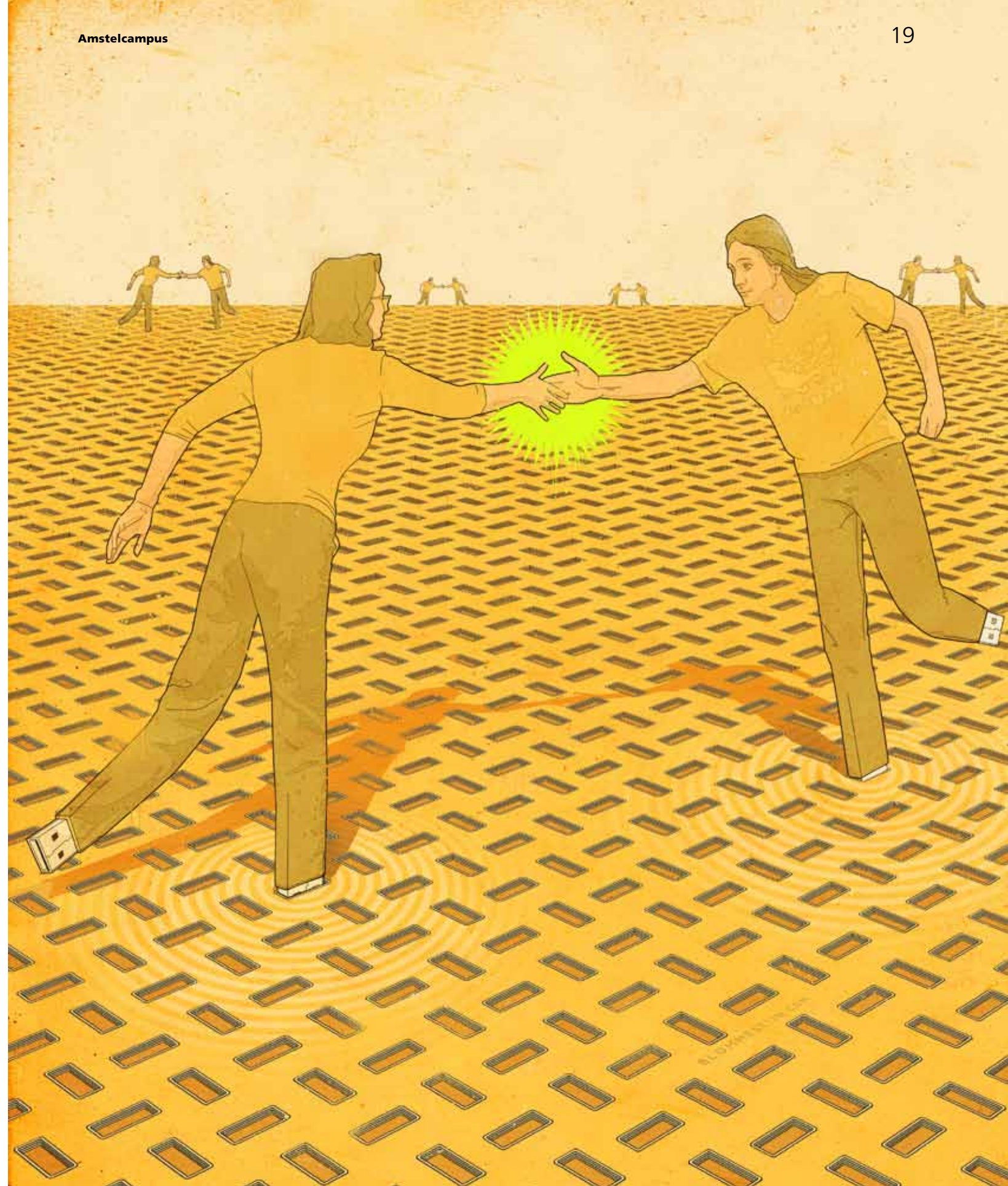
De Digitale Leer- en Werkomgeving (DLWO) is een online omgeving waarin studenten en docenten online samenwerken. "Veel van de mogelijkheden lijken op die van social media", zegt Eduard Franken, hoofd IT Services. "Dat sluit mooi aan bij de digitale wereld van veel studenten." DLWO is er ook voor de medewerkers. Zij kunnen werkomgevingen aanmaken voor teams en een centrale plek online creëren om kennis te delen. Van der Pijl: "Het is een mooie manier om content te ontsluiten binnen de organisatie."

Gefaseerde uitrol

De ontwikkelingen gaan zo snel dat men geregeld pas op de plaats maakt om te bepalen wat nog past bij de behoefte. Franken: "We denken aan gefaseerde uitrol, maar gaan daar in het najaar over praten met elkaar." En wat betreft de verdere toekomst zegt Van der Pijl: "We willen niet teveel overlap aanbieden met wat er al bestaat in de wereld. Dat wat we aanbieden, moet toegevoegde waarde hebben."

Meer weten?

Een uitgebreid artikel over ICT en de Amstelcampus vind je op www.hva.nl/amstelcampus

>> We zijn begonnen alle werkzaamheden te beschrijven en hebben die vervolgens gekoppeld aan ruimtes. Zo is er nu een ‘aanlandplek’, een werkplek voor langere tijd, er zijn stiltewerkplekken en overlegplekken voor groepen.”

Haaksma: “Maar ieder domein kiest hierin zijn eigen aanpak. Er is bijvoorbeeld een domein dat in dezelfde kamers blijft werken en vijf mensen gebruikmaken van de drie bureaus die er staan. Ook binnen een domein kunnen verschillende studierichtingen er een eigen invulling aan geven.”

Hoe wordt deze nieuwe manier van werken ervaren?

Kaak: “Het is een enorme cultuurverandering en daar heeft de een meer moeite mee dan de ander. Maar er is begrip voor de beredenering: veel werkplekken worden een groot deel van de dag niet gebruikt. Een van onze docenten heeft het eens bijgehouden en bleek per week maar 6 van de 32 uur aan zijn bureau te zitten. Werkplekken worden nu dus veel efficiënter benut dan voorheen. Mensen moeten soms wat meer op zoek naar hun eigen team, maar komen nu vaker ‘toeval- lig’ anderen tegen met wie ze specifieke kennis uitwisselen. En iemand van mijn afdeling zei laatst nog: ‘ik ben nu veel productiever, ik maak nu dingen af in plaats van het mee naar huis te nemen.’”

Haaksma: “Het vraagt van mensen dat ze nog digitaler gaan werken en minder papier bewaren. Dan dwing je sommige mensen tot ingrijpend veranderen, omdat ze altijd hun stapeltjes en mapjes in een eigen systematiek op hun bureau hebben liggen.”

Budde: “Bij het domein Maatschappij en Recht heb ik medewerkers geïnterviewd om te horen wat ze er van vinden. Iemand zei: ‘Als ik ’s ochtends binnenkom, zegt niemand meer goedemorgen’. Die uitspraak geeft goed weer waar de gewenning vooral zit: het is iedere dag aftasten, telkens de juiste plek zoeken voor jouw

werkzaamheden van dat moment. Maar we kiezen er wel voor om per verdieping een opleiding of afdeling te huisvesten – je bent niet verloren in een groot gebouw.”

Is deze nieuwe manier van werken een kwestie van tijdgeest?

Kaak: “Jazeker! Belangrijk pluspunt is dat er een opener, toegankelijker manier van communiceren ontstaat waardoor meer kennis wordt gedeeld: meer interactie en transparantie. In de huidige sfeer zie je al dat mensen meer hun verantwoordelijkheid nemen, maar tegelijk meer vrijheid krijgen.”

Budde: “De werknemer wordt inderdaad meer een ondernemer. Ik denk dat degenen die het meest moeten veranderen de leidinggevenden zijn. Zij kunnen het werk van medewerkers niet meer beoordelen op basis van hun aanwezigheid op de werkvloer. Een leidinggevende is meer faciliterend geworden in plaats van controlerend.”

Hoe kun je er voor zorgen dat iedereen het nieuwe werken gaat omarmen?

Budde: “Het vraagt om gewenning, maar de veranderingen leiden tot delen, ontmoeten en inspireren. De missie en ambitie van iedere afdeling worden vertaald in een organisatievorm. Daarnaast moeten de ruimte en ICT-infrastructuur dit nieuwe werken ondersteunen.”

Haaksma: “In het veranderproces is het noodzakelijk dat ICT en de fysieke faciliteiten per domein of opleiding goed georganiseerd zijn. Sommige medewerkers willen graag een eigen bureau hebben. Als je op een ‘niet-eigen’ plek zit, moet de nieuwe ervaring aangenaam zijn. En voor iedere soort activiteit zijn geschikte werkplekken, variërend van rust tot ruis. In het mentale veranderproces werken de fysieke omgeving en ICT als een katalysator: als de stoel goed zit, de akoestiek goed is én de koffie goed smaakt, kunnen mensen met plezier werken.” ◀

DLWO in de praktijk

Dorrit Theunissen, docent arbeidsrecht bij domein Economie en Management, omarmt de nieuwe technologie en de nieuwe manier van werken. Ze modelleerde de minor Arbeidsrecht rondom beide; ze bedacht een website in de nieuwe digitale omgeving DLWO en ontwikkelde praktijkopdrachten die de mogelijkheden maximaal benutten.

Een van de praktijkopdrachten was het maken van een teamsite. De leden van de projectgroep moesten online met elkaar samenwerken, maar ook leren met informatie om te gaan. “Studenten moeten informatie leren vinden en analyseren, en keuzes onderbouwen”, vertelt Theunissen. E-mail, web, Twitter, MSN, sms, Skype, webconferencing, alles wordt ingezet. “Wanneer je meerdere communicatiekanalen gebruikt, moet je duidelijke afspraken met elkaar maken over hoe je de communicatie regelt. Waar ben je bereikbaar en wanneer? Wat gaat via welk kanaal? Welke etiquette hanteer je?”

Vierdejaars student HRM Gijsbert van den Brink vond de online samenwerking erg prettig. “In de DLWO kun je samen aan documenten werken. Je ziet de aanpassingen gewoon gebeuren.” Van den Brink bespaarde veel tijd met webconferencing en was onder de indruk van de hoeveelheid functionaliteit in de nieuwe omgeving. “Zelfs generatie Y is wat schichtig voor technologie. Pas wanneer je het gebruikt, zie je hoe gemakkelijk het is.”

Benieuwd naar ervaringen van andere DLWO-gebruikers? Het programma DLWO organiseert twee keer per jaar een inspirerende bijeenkomst. De bijeenkomsten zijn bedoeld voor opleidingsmanagers, docenten, studenten en stafmedewerkers die met DLWO aan de slag willen gaan, om ideeën op te doen over hoe zij het onderwijs kunnen verrijken. Voor meer informatie stuur een mail naar dlwo@hva.nl of zie: intra.hva.nl/diensten/si Klik op Digitaal Leren en Werken.

campus nieuws

Zomerprogramma

Het Domein Economie en Management zal in 2013-2015 verhuizen naar de Amstelcampus. Eerst staat een verhuizing van het gebouw Leeuwenburg naar de Wenckebachweg in de planning. Hierdoor komt er meer ruimte vrij in het gebouw Leeuwenburg voor het Domein Techniek.

Domein Techniek

Sportcentrum Ookmeer

Het gebouw waarin de opleidingen van het domein Bewegen, Sport en Voeding gehuisvest zijn, wordt omringd door de nieuwe faciliteiten van het sportpark Ookmeer, het grootste sportpark van Europa. Op 15 april 2011 is het multifunctionele sportcentrum Ookmeer geopend. De gebouwen zijn door architectenbureau Van het Oever & Zaaijer ontworpen in dezelfde stijl. Door de combinatie van het nieuwe Sportcentrum Ookmeer en het domein is een aantrekkelijke en levendige sportcampus ontstaan met sportvoorzieningen van hoogwaardige kwaliteit voor topsporters, buurtbewoners, verenigingen en sportonderwijs.

Domein Bewegen, Sport en Voeding

Facts & Figures

4

De HvA is straks op vier campussen gehuisvest: de multidisciplinaire Amstelcampus, verreweg de grootste met circa 28.000 studenten, de op het bedrijfsleven gerichte Fraijlemaborg in Zuidoost, de gezondheidscampus aan de Tafelbergweg met het Amsterdams Medisch Centrum (AMC) en de Campus Bewegen, Sport en Voeding in Osdorp.

780

Er kunnen 780 fietsen in de fietsenkelder onder het Kohnstammhuis.

2

Tot komend najaar zijn twee rijstroken beschikbaar in de Wibautstraat.

16

In alle leslokalen vanaf 16 personen in het Kohnstammhuis en het Mauritsgebouw komen smartboards in combinatie met een whiteboard.

2

Twee van de gebouwen op de Amstelcampus zijn rijksmonument: het Amstelgebouw en het Kohnstammhuis.

Over koffie en frituur

Twee restaurants met hypermoderne ovens, koffie in verschillende kwaliteiten en snackapparaten op meerdere plekken in de nieuwe gebouwen. Ook de horecavoorzieningen in de nieuwe Amstelcampus zijn ontmoetingsplaatsen.

Projectmanager Arthur Cramer leidt de werkgroep horecavoorzieningen rond de nieuwe Amstelcampus. Het Kohnstammhuis en Wibautgebouw krijgen ieder een eigen restaurant. Het menu van de twee restaurants is verschillend; wat je wilt eten bepaalt aan welke kant van de Wibaustraat je eet. “Dat geeft wat reuring op de campus,” zegt Cramer. Ook buurtbewoners zijn welkom voor een maaltijd of een kop koffie.

Gezonde voeding was een belangrijk punt in de programma’s van eisen voor cateraars en horecaleveranciers. Frituur blijft op het menu staan, maar dan klaargemaakt in HiFri’s: ovens met ‘hi tech frying technology’ die snacks en patat frituren zonder olie te gebruiken. Cramer weet zeker dat wanneer alles straks getest gaat worden met de werkgroep, mensen verrast zullen zijn over hoe lekker het allemaal smaakt.

Uiteraard is ook veel aandacht besteed aan koffie. Nieuw op de Amstelcampus is de Grab ‘n’ Study. Iets minder chique koffie dan in de koffiebar, maar wel aanwezig in de mediatheek.

In oude glorie hersteld

Het Kohnstammhuis was bekend én gevreesd bij menige Amsterdammer. Zijn oorspronkelijke bestemming was namelijk Belastingkantoor.

> **Het Kohnstammhuis** werd gebouwd om te imponeren. Architect Gijsbert Friedhoff wilde de waardigheid van het staatsgezag weergeven met zijn ontwerp. Daarom koos hij voor symmetrie, statige zuilen en grote wapenschilden boven de deuren. Het Belastingkantoor dat zo verrees, wekte ontzag en dat was precies zijn bedoeling. Het kantoor was onderdeel van een drie-eenheid. Samen met het Singelgrachtgebouw aan de overkant (Raad van de Arbeid) en het inmiddels afgebroken Wibauthuis (Bouw- en Woningtoezicht)

vormde het een monumentale entree van de Wibautstraat.

Helaas had Friedhoff de tijdgeest tegen. Toen het Belastingkantoor in 1958 gereed was, stond Amsterdam aan de vooravond van de roerige jaren zestig. Staatsgezag en waardigheid kregen een negatieve lading. Dat straalde af op het Kohnstammhuis.

Maar tijden veranderen, gelukkig. De statige schoonheid van het gebouw wordt tegenwoordig wel erkend. In 2009 is het Kohnstammhuis zelfs rijksmonument geworden, vanwege zijn architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde.

Renovatie

Tijdens de renovatie door de HvA is de buitenkant van het Kohnstammhuis nagenoeg intact gebleven. Met uitzondering van de monumentale ruimtes op de begane grond en de negende verdieping, is de binnenkant wel volledig gerenoveerd. Daarbij is het oorspronkelijke karakter van het gebouw zorgvuldig bewaard gebleven maar is het in een eigentijdse vorm gegoten. Zo zijn semi-transparante glazen panelen gebruikt als binnenmuren, waardoor het gebouw ruimer en lichter oogt.

Bijzondere details

Het Kohnstammhuis staat bol van de kleine, kenmerkende details die door kundige ambachtslieden zijn aangebracht en tijdens de renovatie met liefde en geduld in hun volle glorie zijn hersteld. De boograampjes met mozaïekpilaren en de glas-inlood ramen op de negende verdieping zien er weer uit als nieuw. Ook is bovenin het gebouw, waar vroeger de kantine van de belastingambtenaren was, een muurschildering van V.G.A. Röling gerestaureerd. De schildering verbeeldt vakantie – hier konden de ambtenaren tijdens hun pauze heerlijk wegdromen bij de beelden van zwemmen, varen en zonnebaden! Bij de restauratie is gebruik gemaakt van de originele ‘fresco secco’ schildertechniek: aquarelverf is op licht bevochtigd droog pleisterwerk aangebracht.

Philip Kohnstamm

Het Kohnstammhuis is vernoemd naar de Nederlandse natuurkundige, filosoof en pedagoog Philip Kohnstamm, die als de grondlegger wordt beschouwd van de wetenschappelijke pedagogiek en didactiek in Nederland. Het is dan ook meer dan toepasselijk dat het domein Onderwijs en Opvoeding hier straks zijn intrek neemt! <

De statige schoonheid van het gebouw wordt tegenwoordig wel erkend

Bouwjaar:
1954-1958

Architect:
Rijksbouwmeester Gijsbert Friedhoff
en zijn assistent, Martinus Bolten

Oorspronkelijke bestemming:
Belastingkantoor
In gebruik door de HvA sinds eind jaren negentig.
Rijksmonument sinds 2009.

Paradepaardje:
De Kohnstammzaal op de 9e verdieping waarin mensen gastvrij ontvangen kunnen worden.
Het uitzicht over Amsterdam is een extra pluspunt!

Voor de renovatie

Na de renovatie:
Veel meer licht dankzij de semi-transparante wanden

Leren, ontdekken, ontmoeten

DOOR KARINA MEERMAN
FOTOGRAFIE MERLIJN DOOMERNIK

Arena, kennisknooppunt, en broedplaats: leercentra brengen die drie functies bij elkaar. Dit vraagt om een omgeving die optimaal ruimte biedt aan creativiteit van studenten, docenten en de buurt.

➤ **Het Kohnstammhuis** aan de Wibautstraat werd in 1958 gebouwd voor de Belastingdienst. In die tijd was de verhouding tussen burger en staat heel anders dan nu. De hoge ruimte en vele pilaren waren bedoeld de bezoeker een gevoel van

nederigheid te geven. Hoe anders wordt dat in het eerste leercentrum van de Amstelcampus, dat de begane grond en eerste verdieping van dit voormalig Belastinggebouw transformeert tot een hedendaagse knooppunt van kennis en ontmoeting. Het leercentrum heeft twee ingangen aan de Wibautstraat en een hoofdingang aan het Kohnstammhof. Tot aan de zomer 2011 wordt het gebruik van alle ruimtes getest op onder andere geluid, licht, capaciteit, gebruik van ICT en logistiek. In september 2011 gaat het leercentrum vol van start.

Als kwartiermaker leercentra van de Amstelcampus vertaalt Jos van Hijfte het concept van het leercentrum naar de werkelijkheid. “Arena, kennisknooppunt en broedplaats moeten tot uiting komen in het gerenoveerde Kohnstammhuis. Dat was nog best lastig”, zegt hij. Architect Anouk Dekker van OIII Architecten vervolgt: “Door de fijne kolommenstructuur ervaar je de hal als een dichte ruimte. Pas wanneer je verder komt, kijk je door het leercentrum heen.

—
“De Amstelcampus wordt een schakel tussen docent, student en de buurt”

Jos van Hijfte

Je ervaart het in delen: daar is de indeling ook op afgestemd. De architectuur is heel dwingend, die moet je gebruiken.” Om die reden vormt de centrale hal de arena. “Het is een ontmoetingsplaats voor studenten, docenten en werkveld”, legt Van Hijfte uit. “Dat uit zich in een grote hal met aan de zijkant een koffiebalie, aan weerskanten twee verrijdbare tribunes met stroomaansluiting, daarachter podia, door de gehele hal studieplekken en aan de gevelzijde een expositieruimte.”

De eerste verdieping is het kennisknooppunt: hier komt de mediatheek met de digitale en fysieke topcollecties, waar ook aantrekkelijke studieplekken zijn. Het concept broedplaats – die innovatie en ontwikkeling stimuleert – komt tot uiting in een mix van kleinere overleg ruimtes en open, flexibel in te richten ruimtes, die creativiteit optimaal bevorderen. Van Hijfte: “We hebben gekozen voor verplaatsbare meubels en wanden. In de broedplaats krijgt iedere ruimte een ander accent. Niets

staat vast en veel is door de gebruikers naar wens in te richten.” Architect Dekker is met name tevreden over de oplossing die is gekozen voor het plafond op deze verdieping. “Je ziet vaak verlaagde plafonds die een deel van de ramen verbergen. Dat wilden we anders doen. Daarom krijgt het leercentrum plafondeilanden: stroken met vrije ruimte ertussen, in een stramien dat past bij de ramen. Tussen die eilanden zie je buizen en leidingen; dat geeft een industriële uitstraling terwijl de ruimtelijkheid gewaarborgd blijft.”

“Het was een bewuste keuze om een plek te creëren waar innovatie en vernieuwing én een verbinding met de buurt mogelijk zijn”, vertelt Van Hijfte enthousiast over het domeinoverstijgend leercentrum. “De HvA wordt zo een schakel tussen docent, student en buurt.” Het leercentrum biedt studenten en docenten vele creatieve mogelijkheden, zoals het organiseren van debatten, het exposeren van talent en het delen van verhalen. Buurtbewoners kun-

nen er terecht voor activiteiten voor en door de buurt, zoals exposities van lokale kunstenaars en try-outs van buurttheaters. De domeinen worden gestimuleerd hun bijzondere bijeenkomsten en innovatieve multidisciplinaire activiteiten te houden in de leercentra. Architect en kwartiermaker zijn beide benieuwd hoe het straks allemaal gaat lopen. “Het Kohnstammhuis is een proeftuin voor volgende leercentra.” ◀

Leercentra

Leercentra zijn bedoeld voor studenten, medewerkers, alumni, werkveld, ondernemers en bewoners uit de buurt. Ze staan volledig in het teken van leren, ontdekken, onderzoeken, beleven en ontmoeten. Niet alleen in de fysieke wereld, maar ook in een digitale omgeving.

Een goede voorbereiding is het halve werk

De overgang naar de Amstelcampus brengt een grote ‘verhuisc golf’ met zich mee. De verhuiscoördinator en twee collega’s die binnenkort verhuizen vertellen over hun voorbereiding hierop.

DOOR PETRA WOLTHUIS
FOTOGRAFIE NOËL LOOZEN

> **Miranka Anderson is verhuiscoördinator** bij Bureau Nieuwbouw. Zij coördineert de verhuizingen van de HvA-panden naar de gerenoveerde en nieuwe gebouwen op de Amstelcampus. De eerstkomende verhuizing staat gepland voor de eerste helft van juli aanstaande. Vooruitlopend op deze grote verhuizing gaan eind juni zowel de inhoud van de praktijklokalen als de mediatheek van de Wenckebachweg terug naar het Kohnstammhuis en Mauritsgebouw.

“We verhuizen bewust in de zomervakantieperiode, zodat docenten en studenten zo weinig mogelijk last ervaren”, vertelt Anderson. “Verhuizingen van de HvA-panden zijn grote projecten. Toch krijg ik er geen slapeloze nachten van. Dat komt door een goede voorbereiding. Die is essentieel. Zo maak ik vooraf draaiboeken waarin precies staat wat er moet gebeuren en door wie. In grote lijnen heb ik alles in mijn hoofd, zodat ik op de dag zelf precies weet waar ik op moet letten. Verder houd ik een logboek bij met veelvoorkomende vragen en antwoorden.

“De
nieuwe locatie
heeft alleen
maar
pluspunten”

Amstelcampus

Monika Kuzma werkt als management assistente bij de afdeling VO/BVE van het domein Onderwijs en Opvoeding.

WANNEER GA JE VERHUIZEN?
“Even checken ... dat is in de week van 11 juli 2011. Dan verhuizen onze spullen van de KroonState aan de Wenckebachweg naar het Kohnstammhuis op de Amstelcampus.”

HOE BEREID JE JE VOOR?
“Ik sla zoveel mogelijk van mijn papieren archief digitaal op. En ik gooi zoveel mogelijk troep weg – dat scheelt weer met inpakken.”

WAAR KIJK JE NAAR UIT?
“Ik kijk er enorm naar uit om terug te keren naar de Wibautstraat. Ik heb er al eerder gewerkt en het is geweldig. Je bent in je pauze zo bij de winkeltjes van de Oosterparkbuurt of op de Albert Cuyp – ik kan niet wachten!”

WAAR ZIE JE TEGENOP?
“Ik zie eigenlijk nergens tegenop, ik zie alleen maar pluspunten. De fysieke verhuizing brengt natuurlijk wel wat rompslomp met zich mee maar dat heb ik er wel voor over.”

WAT VERHUIST ER IN IEDER GEVAL MEE?
“De kunstwerken van mijn kinderen. Daarmee kan ik mijn nieuwe werkplek meteen weer gezellig maken.”

Amstelcampus

De komende maanden verhuizen circa:

Docenten willen bijvoorbeeld geregeld weten: wanneer kunnen we het gebouw in en wat gebeurt er met mijn spullen?”

Opgezette dieren

Bijna alle inventaris uit de praktijklokalen en een deel van de collectie uit de mediatheek van de Wenckebachweg worden verhuisd. Alleen de meubels blijven achter omdat in de gerenoveerde gebouwen nieuw meubilair komt. Anderson: “Er blijft genoeg over om te verhuizen. In een praktijklokaal staan bijvoorbeeld nog tientallen flessen met dieren op sterk water, opgezette honden, ganzen en vogels, en skeletten van kleine dieren die mee moeten. Uit de mediatheek gaat een deel van de collectie mee. Vooral het verplaatsen van de opgezette dieren vraagt extra aandacht van de verhuizers, want sommige dieren vallen bijna uit elkaar. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat het goed gaat.”

Een gouden tip van Anderson voor andere verhuizers: “Ruim zoveel mogelijk op voordat je gaat verhuizen. Dat scheelt een hoop werk!” <

David Noordhoff werkt als coach bij de Dienst Studentenzaken van de HvA en is hoofd van het Oriëntatiejaar HvA-UvA.

WANNEER GA JE VERHUIZEN?
“Begin juli 2011 verhuist onze afdeling van de KroonState naar de zevende en achtste verdieping van het Kohnstammhuis.”

HOE BEREID JE JE VOOR?
“Er komen in het Kohnstammhuis diverse flex-, stilte- en algemene werkplekken. Medewerkers zijn dan niet meer aan één vaste kamer gebonden, maar kiezen een werkplek uit die past bij de werkzaamheden van dat moment. Dat is onderdeel van het Nieuwe Werken. Om alvast te wennen, werken we sinds februari 2011 al op deze manier.”

WAAR KIJK JE NAAR UIT?
“Ik kijk er naar uit om het Nieuwe Werken echt in de praktijk te kunnen brengen. De digitale voorzieningen en de inrichting van onze etages zijn daar straks op afgestemd. Het biedt meer mogelijkheden om je werktijd zelf in te delen.”

WAAR ZIE JE TEGENOP?
“Het Nieuwe Werken heeft ook nadelen. Het is belangrijk dat we daar oog voor hebben en er zoveel mogelijk oplossingen voor vinden.”

WAT VERHUIST ER IN IEDER GEVAL MEE?
“Een stapeltje lesmateriaal voor studenten en wat persoonlijk spullen. De rest staat al op mijn computer.”

“Alvast wennen aan het Nieuwe Werken”

